

การบาดเจ็บรุนแรงจากการตกน้ำ/จมน้ำ (Severe injury due to drowning)

ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2554 – 2558 (ค.ศ. 2011 - 2015) สำนักระบาดวิทยา ได้รับข้อมูลการบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตจากการตกน้ำ จมน้ำเสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล และผู้บาดเจ็บที่เข้ารับการรักษ ณ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาล แล้วรับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษาในโรงพยาบาล และเสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉินและหอผู้ป่วยของโรงพยาบาล จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติรวม 33 แห่ง ซึ่งเป็นโรงพยาบาลขนาดใหญ่ และกระจายทั่วทุกภาคของประเทศ พบผู้บาดเจ็บรุนแรงระหว่าง 527 - 637 ราย เสียชีวิต ระหว่าง 239 – 314 ราย ปี พ.ศ. 2554 ร้อยละการบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตสูงสุด ปี พ.ศ. 2556 อัตราป่วยตายสูงสุด แนวโน้มการบาดเจ็บและเสียชีวิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2558 ลดลงเล็กน้อยอย่างต่อเนื่อง (รูปที่ 1)

ปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานจากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ 33 แห่ง บาดเจ็บรุนแรงจากการตกน้ำ จมน้ำ รวม 527 ราย (ร้อยละ 0.32 ของการบาดเจ็บรุนแรงทุกสาเหตุ) เสียชีวิต 239 ราย (ร้อยละ 3.02 ของการเสียชีวิตทุกสาเหตุ) อัตราป่วยตาย ร้อยละ 45.35 แบ่งเป็น เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล 141 ราย ร้อยละ 59 รองลงมา เสียชีวิตในหอผู้ป่วย 82 ราย (34.31) และเสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน 16 ราย (6.69) (รูปที่ 2)

ผู้บาดเจ็บรุนแรงเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 3.1 และผู้เสียชีวิตเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชาย เท่ากับ 1 : 4.4 พบการบาดเจ็บรุนแรงในกลุ่มอายุ 1 - 4 ปี สูงสุด จำนวน 106 ราย ร้อยละ 20.11 รองลงมา เป็นกลุ่มอายุ 5 - 9 ปี 76 ราย (14.42) และกลุ่มอายุ 60 ปีขึ้นไป 68 ราย (12.90) ผู้เสียชีวิต อายุ 60 ปีขึ้นไป สูงสุดจำนวน 48 ราย ร้อยละ 20.08 รองลงมา กลุ่มอายุ 1 - 4 ปี 32 ราย (13.39) กลุ่มอายุ 5 - 9 ปี 26 ราย (10.88) ผู้บาดเจ็บรุนแรงสูงสุดเป็นผู้ใช้แรงงาน 117 ราย ร้อยละ 22.20 รองลงมา เป็นนักเรียน/นักศึกษา 115 ราย (21.82) และเด็กที่อยู่กับบ้าน 112 ราย (21.25) ผู้เสียชีวิตแต่ละอาชีพสูงสุดเป็นผู้ใช้แรงงาน (บาดเจ็บ 117 ราย เสียชีวิต 68 ราย) ร้อยละ 58.12 รองลงมา ผู้ไม่มีอาชีพ (บาดเจ็บ 64 เสียชีวิต 33 ราย) (51.56) ข้าราชการ 2 ราย (บาดเจ็บ 4 ราย เสียชีวิต 2 ราย) (50) ค้าขาย และชาวประมง (บาดเจ็บ 5 ราย เสียชีวิต 2 ราย) อาชีพละ (40)

ช่วงเวลาเกิดเหตุที่มีการตกน้ำ จมน้ำสูงสุด คือ ช่วงเวลา 12.00 - 17.59 น. 285 ราย ร้อยละ 55.45 รองลงมา เวลา 06.00 - 11.59 น. 135 ราย (26.26) และ 18.00 - 23.59 น. 76 ราย (14.79) ช่วงวันอาทิตย์และวันเสาร์เกิดเหตุสูงกว่าวันอื่น ๆ ร้อยละ 20.11 และ 17.84 ตามลำดับ ช่วงเดือนเกิดเหตุสูงสุด ได้แก่ ช่วงเวลาปิดภาคเรียนระหว่างเดือน มีนาคม - พฤษภาคม ระหว่างร้อยละ 10.25 - 11.76 และกันยายน (10.25)

เกิดเหตุที่แหล่งน้ำที่ไม่ได้ระบุรายละเอียด (ICD-10 W74) สูงสุด 255 ราย ร้อยละ 38.89 รองลงมา คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ICD-10 W69) 192 ราย (36.43) แหล่งน้ำที่ระบุรายละเอียด (ICD-10 W73) 44 ราย (8.35) การเสียชีวิตแหล่งน้ำที่ไม่ได้ระบุรายละเอียด (ICD-10 W74) สูงสุด 97 ราย ร้อยละ 40.59 รองลงมา คือ แหล่งน้ำธรรมชาติ (ICD-10 W69) 94 ราย (39.33) การตกน้ำตายและจมน้ำจากพลัด ตก หกล้มในแหล่งน้ำธรรมชาติ (ICD-10 W70) และการตกน้ำและจมน้ำชนิดอื่น (ICD-10 W73) ชนิดละ 18 ราย (7.53) (ตารางที่ 1)

สถานที่เกิดเหตุสูงสุด ได้แก่ ที่อื่น ๆ 295 ราย ร้อยละ 55.98 รองลงมา บ้าน/บริเวณบ้าน 122 ราย (23.15) ที่นา ไร่ สวน 51 ราย (9.68)

การมาโรงพยาบาลของผู้บาดเจ็บจากที่เกิดเหตุ มีผู้นำส่งโดยหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ร้อยละ 57.46 รองลงมา เป็นญาติ หรือผู้เห็นเหตุการณ์ ร้อยละ 39.23 (ตารางที่ 2)

โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา รายงานการบาดเจ็บรุนแรงสูงสุด 58 ราย ร้อยละ 11.01 รองลงมา โรงพยาบาลนครปฐม 36 ราย (6.83) โรงพยาบาลกระบี่ 30 ราย (5.69) โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี) 29 ราย (5.50) โรงพยาบาลมหาราชนครศรีธรรมราช 27 ราย (5.12)

ข้อเสนอแนะในการป้องกันการตกน้ำ จมน้ำ

1. สำรวจแหล่งน้ำเสี่ยงในชุมชน (เช่น แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร อ่างเก็บน้ำ คลอง หนอง บึง แม่น้ำ) และมีการจัดการความเสี่ยงของแหล่งน้ำนั้น ๆ โดยหน่วยงานในท้องถิ่นหรือผู้นำชุมชน
2. จัดการสิ่งแวดลอมเพื่อให้เกิดความปลอดภัย เช่น สร้างรั้ว ฝาปิด ฝักกบลมหรือบ่อที่ไม่ได้ใช้ ติดป้ายคำเตือน เหน้ทั้งทุกครั้งหลังใช้งาน จัดให้มีอุปกรณ์ช่วยคนตกน้ำที่หาได้ง่ายในชุมชนไว้บริเวณแหล่งน้ำเสี่ยง(ถังแก๊สอลูมิเนียม ขวดน้ำพลาสติกเปล่า ไม้ เชือก)

3. ไม่เล่นน้ำหรือไม่ลงน้ำ อย่างเด็ดขาด ถ้าดื่มสุรา
อดนอนหรืออ่อนเพลีย

4. สวมเสื้อชูชีพทุกครั้งที่เดินทาง/ทำกิจกรรมทางน้ำ

5. สถานบริการสาธารณสุขต้องมีความรู้ในการปฐมพยาบาล
เบื้องต้น และต้องมีการให้ความรู้ การป้องกันการตกน้ำ จมน้ำ
เช่นเดียวกับการให้วัคซีนแก่เด็ก

อีกมาตรการที่ต้องยึดไว้ใช้ยามฉุกเฉิน คือ ตะโกน โยน ยื่น
ได้แก่

1. ตะโกน คือ การเรียกให้ผู้ใหญ่มาช่วยและโทรแจ้ง
ทีมแพทย์กู้ชีพ 1669

2. โยนอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวเพื่อช่วยคนตกน้ำเกาะจับ
พยุงตัว เช่น เชือก ถังแกลลอนพลาสติกเปล่า ขวดน้ำพลาสติก
เปล่า หรือวัสดุที่ลอยน้ำได้โดยโยนครั้งละหลาย ๆ ชิ้น

3. ยื่นอุปกรณ์ที่อยู่ใกล้ตัวให้คนตกน้ำจับ เช่น ไม้ เสื้อ
ผ้าขาวม้า ให้คนตกน้ำจับ และดึงขึ้นมาจากน้ำ ซึ่งเน้นให้เด็กรู้วิธี
การช่วยเหลือคนตกน้ำที่ถูกต้อง โดยต้องไม่กระโดดลงไปช่วย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังการบาดเจ็บระดับชาติ
จำนวน 33 แห่ง ที่เป็นฐานข้อมูลให้สำนักกระบาดวิทยาดังนี้ ได้แก่ 1.รพ.
เลิดสิน(กรุงเทพมหานคร) 2.รพ.นพรัตนราชธานี (กรุงเทพมหานคร) 3.รพ.
พระนั่งเกล้า (นนทบุรี) 4.รพ.พระนครศรีอยุธยา 5.รพ.สระบุรี 6.รพ.ชลบุรี
7.รพ.ระยอง 8.รพ.พระปกเกล้า (จันทบุรี) 9.รพ.พุทธโสธร (ฉะเชิงเทรา)
10.รพ.เจ้าพระยาอภัยภูเบศร (ปราจีนบุรี) 11.รพ.มหาราชนครราชสีมา
12.รพ.บุรีรัมย์ 13.รพ.สุรินทร์ 14.รพ.สรรพสิทธิประสงค์ (อุบลราชธานี)
15.รพ.ขอนแก่น 16.รพ.อุดรธานี 17.รพ.ลำปาง 18.รพ.อุดรดิตถ์ 19.รพ.
เชียงรายประชานุเคราะห์ (เชียงราย) 20.รพ.สวรรค์ประชารักษ์ (นครสวรรค์)
21.รพ.พุทธชินราช (พิษณุโลก) 22.รพ.ราชบุรี 23.รพ.เจ้าพระยายมราช
(สุพรรณบุรี) 24.รพ.นครปฐม 25.รพ.มหาราชนครศรีธรรมราช 26.รพ.
สุราษฎร์ธานี 27.รพ.หาดใหญ่ (สงขลา) 28.รพ.ตรัง 29.รพ.ยะลา 30.รพ.
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ (ชุมพร) 31.รพ.วชิระภูเก็ต(ภูเก็ต) 32.รพ.กระบี่ 33.รพ.
ตะกั่วป่า (พังงา)

ผู้เรียบเรียง

กาญจณีย์ ดำนาจแก้ว

บรรณาธิการวิชาการ

พญ.พิมพ์ภา เตชะกมลสุข

Table 1 Proportion of severe injuries and death from drowning, by water scene,Thailand, 2015

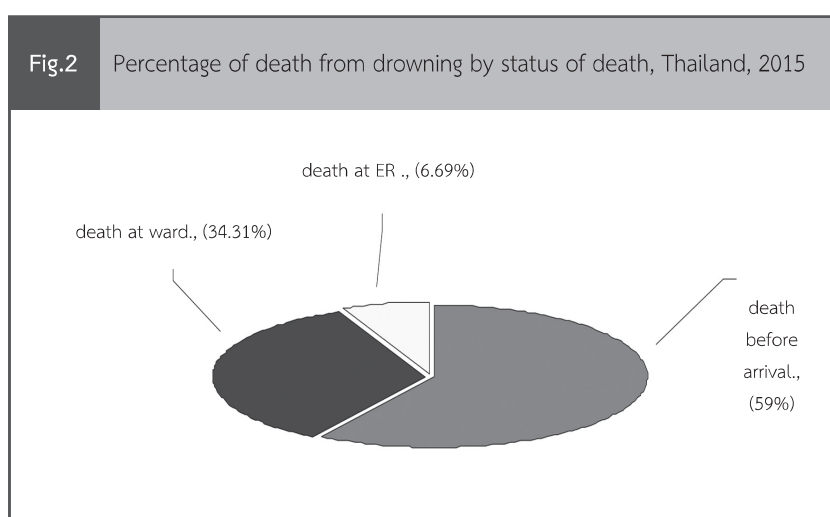
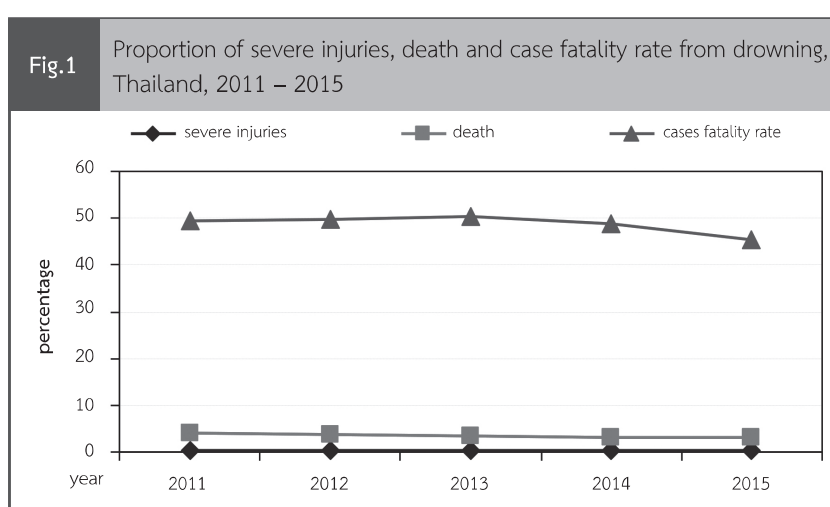
Accidental drowning and submersion	severe injuries	Death
(ICD 10)	%	%
Drowning and submersion while in the bath-tub.(W65)	3.04	1.67
Drowning and submersion following fall into bath-tub.(W66)	0.57	0.84
Drowning and submersion while in swimming-pool.(W67)	3.23	1.67
Drowning and submersion following fall into swimming-pool.(W68)	1.90	0.84
Drowning and submersion while in natural water.(W69)	36.43	39.33
Drowning and submersion following fall into natural water.(W70)	7.59	7.53
Other specified drowning and submersion.(W73)	8.35	7.53
Unspecified drowning and submersion.(W74)	38.89	40.59
Total	100.00	100.00

Source of data: 33 IS Sentinel hospitals, Injury Surveillance (IS) Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of
Public Health

Table 2 Number and percentage of severe injuries from drowning according by type of carrier personnels (transporting injured persons from the incident scene to hospital), Thailand, 2015

Type of Carrier Personnels	Number	percentage
Prehospital care unit (Registered EMS)	104	57.46
Relatives or other persons at the scene	71	39.23
Non registered EMS	4	2.21
Polices / Soldiers	2	1.10
Total	181	100.00

Source of data: 33 IS Sentinel hospitals, Injury Surveillance (IS) Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health

Source of data: 33 IS Sentinel hospitals, Injury Surveillance (IS) Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health